

بو فستیوالی مهستوره‌ی کوردستانی

ههولیر رۆژانی 2005 December 8-10

بەلی بۆ مرۆڤ سالاری
بۆ ئازادی و بۆ هۆشیاری!

لە کۆمەلگای یەکساندا پیاوان براوه‌ن!

ئەحمەدئەسکەنده‌ری

واباوه که باسی بەرابه‌ری و یەکسانی لە کۆمەلگادا بەپرسی ژنان بژمیزدرێت. لە کاتیکدا که یەکسانی و هەبۇونی مافی وەکیه ک لە بەنە ما سەرە کییە کانی کۆمەلگای مەدەنییەو لەھەمۆو بەلگەنامە نیونەتە وەبیه کاندا جەختیان لە سەرکراوه. سەرە رای ئەوەش و اینیشاندە درێت کە گوایی جى بەجى نەبۇونی ئەمماfanە کیشەی خودی ژنانەو پیاوانيش لە باشترين حالتدا دەتوانن ياريدەدەربن بۆ چارەسەرکردنی کیشە کان. لەمیزرووی کورددا پیاواني ناوداری وەکوو حاجى قادری کۆبی و مامۆستا گوران و یەلمازگوناي ھەركامەو بەشیوەی خۆی لایەنگری مافی ژنان بۇون و دزايەتی خوبان بەرامبەر بە توندوتیزی دەریریوو؛ لە سەرەدەمی کۆماری مەھابادیشدا بزوونتە وەبیه ک بۆپشتگیری لە دۆخى ژنان خوبنده‌وارکردن و بەشداری ژنان لە لەئارادابوو کە شەخسى قازى مەممەدی سەرە کۆمار پشتگیری لیکردووه.

زۆرجار دەبیستێت کە ژنان بۆخوبان راپەرنو خوبان خەبات بکەن بۆگەیشتن بە ما فەکانیان، خۆ ئەوەش ناییت پیاوان بۇوان جىبەجىتىکەن! وەک ئەوەی ئېمەی پیاو هەمۆو پېنداويستىيە کانی زيانوکاري ژنانمان جىبەجىتىكى دېت تەنها چەند شتىكى پچووك نەبیت کە ئەگەر ژنان بۆخوبان بیکەن ئەوا بەھەشتى بەرینمان لە بەردەستدا دەبیت.

خانمیکى بیريارى سویدى لە سالە کانی حەفتادا ئاوا باسلە پیاواسالاری دەکات: «پیاواسالاری نەزموتەرتىيەکى کۆمەلایەتىيە بە چەندەها کەرەستە و بەھا جۆراو خۆرەوە کە پیاوان خاوهندارى دەکەن بەلام لە لایەن مندالانو ژنان وە خولقىندرابوو!»

ديموکراسى و گەشەی کۆمەلایەتى تەنها لە کۆمەلگایە کدا سەقامگىرە دېت کە تىيدا یەکسانی لە نیوان ژنانو پیاواندا دابىن كرایت. ئەو پیاوانە کە خەبات كردن بۆ نەھىشتى سەتم لە سەر ژنان بەئەركى سەرشانى خوبان نازان، نەکەر بەرپرسن لە گەشەنە كردن و پیش نەکە وتنى کۆمەلگادا، بەلکوو زيان دەگەيەن بە خوبان و ھاوسەر و مناڵو دايکو خوشکو هەمۆو بەنە مالە کە يان.

کاتیک ژنيک يان كچىك بۆي نىيە فيرى خوبنده‌وارى بىت، مافو ئازادى فيرىوون پېشىل دەكىت. ئاكامە نەرىنىيە کانى ئەم دىارە دېت بۆ ھاوسەر يان خوشکو دايکىكى نەخوبنده‌وار زۆر ئاشكرايە. بەپى ئامار نزىكە ٩٢٠ مەليون نەخوبنده‌وار لە دونيادا هەيە کە ٧٥٪ يان ژن! ئەمەش بۆ داهاتوو زۆر مەترسى دارە. کاتیک كچىك بۆي نىيە بە سەرەستىيە و ھاوسەرى خۆی هەلبىزىت و بەزۆر بەشىوودە درێت، هەرئە وەندە نىيە کە دلە ناسکو ھەستىارە کە لە لۆيى شۇخ و شەنگ ئەشكىندرىت و دەكىتە كۆبلە پیاوىك کە خۆشى ناۋىت، بەلکوو بە كرده و گەراي پېكھىنانى بەنە مالە يەكى چارەرەش و ناتەبا دادەنریت، زەمینە دىروست بۇونى مندالانىك فەراھە مەدە كىت کە لە خىزانىكى كىشە داردا گەورە دەبن و رېڭا خوش دە كىت بۆ پەروردە بۇونى گەنجانىك کە رەفتارى نائاسايى دەنۋىنن و لەوانە يە بىنە سەرچاوهى چەندەها گەنگەنە كۆمەلایەتى.

ئەو بیاوه‌ی لەمآلەوە توندوتیزى و بىرىنلىزى بەرامبەر بەهاوسەرەكى دەنۋىنىت و يان لىنىدەدات، جىگەلە سووکایەتى كىردىن بە مۇقۇنىكىو تىيىشكەنلىنى كەسايەتى زېنگى و دايىكىك، كەش وھەوايەكى پرمەترسى بۆخۇى و مەندالەكائىشى ئەخولقىنىت. ئەو بیاوه كەپاش ئەو رەفتارە لەمەل نەچىتەدەر، باوکە، برايە، پېشىكە، كارمەندە، كېتكارە، دووكاندارە، سیاسەتمەدارە، وەزىزە، نۇنېرى پارلەمانە وەندى. كەسيك كە لەمآلەوە و لەگەل نزىكتىرىن كەسەكانى بەوشىتۇھى رەفتارىكەت، چۈن دەتواتىت لەدەرەوە لەزىز كارتىكىرىنى ئەو رەفتارەدا نەيتىو كاردانەوە خىپاپى نەيت لەسەر چالاكى كۆمەلایەتى، ئابۇورى، سیاسى و فەرھەنگى؟

بىنەمآلەيەك بەختەوەرە كە مافى ژۇنمىرىد تىيدا يەكسانە! ئەم راستىيە لەوانىيە هەمووان بىسەلمىنن. ئەوهى كە هەمووان نايىسەلمىنن بىتتىيە لە رۇلى ژنان و بىاوان بەيەكسان و لەبوارى جۇراوجۇردا بۆبەدەيەننائى ئەم بىنەمآلە بەختەوەرە. بەزەوەندى بىاوان و كۆمەلگايش لەودادىيە كە ژنان لەناو چوارچىوهى مالدا قەتىس نەكىن، پەروەردەو بەخىوکىرىنى مەندالان ھەرتەنھا لەسەرشانى ئەوان نەيت. لېكۈلەنەوە كۆمەلایەتىيەكان دەرىدەخەن كە مەندال نەك لەقسەو ئامۆڭارى دايىكوباوکەوە بەلکوو لە كرددەوە رەفتارى ئەوانەوە شەفتەرەتتى. ھەرۆھە لەو بىنەمآلەدا كە توندوتىزى ھەبە مەندال لەھاۋىتى كانيانەوە لەدەرەوە ماللەوە شەفتەرەتتى و ئەزمۇون وەردەگىن و ئەمەش ئەنجامەكەي دەتواتىت كارەسات ئامىزىتتى.

ھەلەپە ئەگەر بىمانوابىت كە بىاوى كورد زىاتر لەبىاوانى دىكە توندوتىزى دەنۋىنى و يان كۆمەلگاى بىاوسالارى لەكوردىستان خىپاپتە لەسىستەمى بىاوسالارى مىليلەتاناى دىكە. توندوتىزى و سىستەمى بىاوسالارى دىياردەيەكى جىهانىيە و مەيدانى خەباتى يەكسانى و بەرابەر يەخوازىش ھەموو ولاتانى جىهان دەگىرتەوە. ئەگەر ئەم دىاردەيە لە كوردىستان بەرجەستە دەكىرتەوە تەنھا لەبەرئەوەيە كە مەبەست گەيشتتە بە كۆمەلگايدەكى يەكسانو بەختەوەر لەكوردىستان.

دە نا توندوتىزى و نابەرابەرى لە نىوان ژنان و بىاواندا - ھەرچەند بەرادەيەكى كەمتر لە ولاتانى دىكە - تەنەنەت لە كۆمەلگاى زۆرىشىكە وتۇرى وەكoo كانادا و ولاتانى سكاندىنافىش بەدىدەكىرت. لەسۈند سالى نزىكەي ٥٠ ژن بەدەستى مىرىدى پېشىوپان يان بىاوبىك كە پېشىتەر خۇشى ويستۇون، دەكۈزىن. (كەھەلبەت ژمارەيەكىان خەلکى ولىاتانى دىكە نىشتەجىيى سۈپەن) توندوتىزى و سەتم بەرامبەرى ژنان لەكەمەتىرىن ئاستىشدا و تەنەنەت ئەگەر ھېچ زېكىش نەكۈزىت ھېشىتا ھەززۇرە و وەكoo پەلەيەكى رەشە لە ئاسمانى مەرقاپايدىدا. ھەبوونى سەتم لەدەزى ژنان لە كۆمەلگايدەكى دىكە - كەم يان زۆر - ھېچ پاساوبىك نىيە بۇ ھەبوونى ئەم دىاردەيە لەكوردىستان.

ئىمەي پياو بەزەوەندى كۆمەلگامان ئەگەر لەبەرچاوبىت، بەباشى بۆمان دەرددەكەۋىت كە ھەرچەشىنە سەتمىك لەزنان و درېزەپىدانى سىستەمى بىاوسالارى زۆر لەسەر شانمان قورس دەكەۋىت. ئاكامە خىپاپەكانى ئەو سىستەمە دەبىتتە كۆمەلنىك گىروگىرفتى كۆمەلایەتى، فەرھەنگى، ئابۇورى و سىياسىش كەدەبىت وزەو تونانو بۈوەجەيەكى زۆرى بۇقەرخان بىكىت. تەندروستى و بارى دەرروونى و داھانووى بەختەوەرە خۆمان و كورەكانىشمان دەكەۋىتتە مەترسىيەوە.

زۆرن ئەو بىاوانەي كەدەزىكەر كەردىن ژناننىن ئەگەر بېتتو ھېچشىتىك لەمآلەوە گۇرانى بەسەردا نەيەت؛ ھەرلە پاکوخاۋىن راگرتىن مالە بىرگە ھەتا چىشتلىغان، جىلشوشتن و ھەموو ئەركەكانى مەندالدارى.

نزيكه‌ی حهفنا سال لهمه‌وبه‌ر لهه‌وروويا ئهم بيره‌هاته‌پيشه‌وه که ژنان با پارت‌تاييم واته نيوه‌وه‌خت کاريکه‌ن له‌به‌ره‌وه‌ي فريائه‌کهون که هه‌مoo کاره‌کانى ماله‌وه‌ش بکهن يه‌چه‌شنيك که پياوه‌که هه‌ستنه‌کات به‌وه‌ي که ئال‌وگورىك له ماله‌وه ررووده‌دات؛ واته ثابورى خيزان باشتهده‌بىت، ماله‌که پاك‌وخاوبنە هه‌رووه‌کوو جاران و ژنه‌که‌ش له‌ماله‌وه رووه‌خوشتر نيشانده‌دات!

له‌ئه‌مرىكا سالى ۱۹۷۰ يراپرسىيەك کراوه له‌ناو ژناندا و هه‌مان پرسياڭەل سالى ۱۹۹۵ يش ئاراسته‌ئى ئهو ژنانه کراوه‌هه‌وه سالى ۱۹۷۰ نزيكه‌ي ۷۰٪ و توبوان پياوان ميهه‌بانو و به‌مشورون، ۲۵ سال دواتر واته سالى ۱۹۹۵ ته‌زها ۴۴٪ وا بيردەكەنه‌وه سالى ۱۹۷۰ نزيكه‌ي ۴۳٪ ئه‌لىن پياوان بؤرباواردن په‌يوه‌ندى له‌گەل ژنان ده‌گرن، سالى ۱۹۹۵ ئه‌م رېزه‌يي ئه‌بىتىه ۵۱٪ سالى ۱۹۷۰ نزيكه‌ي ۳۹٪ وائه‌زانى که پياوان زورتر له‌بىرى کاره‌که‌ياندان هه‌تا بنه‌ماله‌که‌يان، سالى ۱۹۹۵ ئه‌م رېزه‌يي ده‌بىتىه ۵۴٪! ئايا پياوان گوردرابونو خراپتربوون له ئه‌مرىكا؟ ليكوله‌ر پىّوايىه به‌پىچه‌وانه‌وه ئهو ژنان که وشيارىيان چووه‌ته سه‌ره‌وه و له‌مافه‌کانى خوبان ئاگاداربۇون.

ئيمەي پياو كۆمەلېك مافو پله‌و پايىه‌ي كۆمەلایه‌تىمان هه‌يىه که وائه‌زانىن هه‌بوونى ئاسايىيە! خه‌بات و بزووتنەوه‌ي ژنان و يەكسانى وايانكردووه که جنس و ره‌گەز بەرجه‌سته‌بۈوه‌تەوه. له‌كوردستانىش ئاستى وشيارى ژنان چووه‌ته سه‌ره‌وه و هه‌ربويه‌ش ده‌بىنин که گەشەو به‌ره‌وپىشچوون رووبىداوه.

كەسانىكى رەش‌بىن ئه‌لىن له كوردستان هيچ رووى‌نەداوه و تەناھت بارودوخه‌که خراپتريش بۈوه! جەماعەتىكى گەش‌بىنیش ئيانه‌وت پىمان بسەلمىن که كوردستان بەھەشتەو ژنان بەھەمoo مافه‌کانى خوبان گەيىشتۇون.

ھەردوولا بەھەلەدا چوون!

له‌كتىكدا که له كوردستان بزووتنەوه‌يىه‌كى يەكسانىخوازى له‌ماوهى ۱۴ سالى رابردودوا گەشەو پىشكەوتى بەخۆوه دىووه، سىستەمى پياواسالارى له بوارى فەرھەنگى و سىاسىي و كۆمەلایه‌تىدا ھېشىتا ھەر سەنگەرە گەورە قايىمە‌كانى بەدەسته‌وه ماوه‌تەوه. (شەرى ناوخۇ له ۱۹۹۴ و ۱۹۹۷ تا ۱۹۹۷ ئاكامە رووخىنەر و كاره‌سات ئامىزه‌كانى بەرادەبەكى زوربەرچاو هه‌مoo كۆمەلگاى كوردستانى بەگشتى و ژنان و مەندالانى بە تايىه‌تى گرتۇوه‌تەوه).

ژنانى كارامە و لېھاتوو له سه‌ره‌وه زور بەدەگمەن ده‌بىندرىن. دەگۇترىت ئه‌وان خوبان نايىنه پىشەوه! كۆمەلگاى پياواسالار ھەرلە مەندالىيە و كچى له‌ماله‌وه قەتىس‌كىدووه، بە عەبىيەو بقەو ھەزاران سنورو پەرۋىنى رەنگاوارەنگ گەمارقىيان داوه و له‌راستىدا رېگاى گەشەو پىشكەوتىيان لېگىرتووه. كاتىك ئه‌م مەرۆفە گەورە دەبىت داواى لىدەكرىت وە كوو پياونىكى بەتواناول لېھاتوو - نەك هه‌مoo پياونىكى - خۆى بنوينىت!

لەم رۆزانه‌دا بەتكىسى ئەچجومم بۆ رېكخراونىكى ژنان له سلىمانى. شۇفېرەکە زور بەشىوەيەكى سەير تاريفى بەرپرسى رېكخراوه‌کەى كرد کە پىرمخۇشە دەقى قسە‌كانى بىگىرمەوه کە وتنى:

«ماشەللا ئەخانمە ئەمەنگە وریاو ئازایە، ياخوا عەمە درېزىت ھەرئەلىت پیاوه!» باشە ئەم ھەموو كەمۆكۈرىيە لە دامودەزگا جۇراوجۇرە كاندا ھەيە و بەدەستى ئىمەن پیاوه خولقاوه، با ماوهەيە كىش بدرېتە دەست خانمە كان. خۇ ئەگەر كەندەللى و كەمۆكۈرى ھەرىدە دەۋام بىت ئەوا پیاوان قازانچ دەكەن و بارىك لەسەر شانيان كەم دەبىتەوە. با ىرادە داواكارىيە كانمان لە ژنان يىنېنە خوارەوە. با نۆرمە كان بىغۇرىن. با وانەكەين كە لەكاتى پەيدابۇونى ژناندا لەپىر داواكارىيە كانمان بۇ لىيھاتووپى و كارامەيى بېتىتە ئاستىكى بەرزىتەوە. خۇ پیاپۇپۇن يەكسان نىيە لەگەل كارامەيى و لىيھاتووپى. ئەو شەمان لەبىرىتە كە سەتمى مىلىلى لەكوردىستان ھەر پیاوانى نەگىرتووەتەوە و ژنان بىگە زىاترىش كە توتونەتە ژىز فشارەوە. ژنان و مندالانى ئەنفالو ھەلەجە و باقى كارەساتە كان شايەتى ئەدەن.

ھېشتنەوەي كوردىستان بەپاشكە وتووپى و سەتمى ئابۇورى و فەرھەنگى و كۆمەلایتىيەوە لەلايەن داگىركەرانەوە دىسان قورسايەكە لەسەر شانى ژنانە. خەبات بۇ يەكسانى بوارىكى زۆر لەبارە بۇ بەرەنگارىبۇونەوە ئەم سەتمانەو پیاوانى كوردىستان لەم رېبازەدا بەرەزەندى گەورەيان ھەيە و دەتوانى قازانچى زۆر بۆخۇيان و بۇ ھەموو كۆمەلگا بەدەست بەيىن.

بەلام شەرت ئەوەيە كە ئەم نابەرابەرىيە بىيىنن. ئىمەن پیاوا زۆر مافمان ھەيە كە بەلامانەوە ئاسايىيە. مامۆستايەكى زانكۆي نىپۈرۈك لە كۆزىكدا لە سوېد گىرىاپەوە وتنى: «باسى يەكسانى و گىروڭرفەتە كانمان دەكرد. ژىيەك وتنى ھەموو ژنان لە بەرامبەر پیاواندا وەكۈو لە بەرەيەكى يەكگىرتوودابن وايە. ژنە مامۆستايەكى بەرەشپىست پرسىيارى كرد، ئەتۆ بەيانىيان كە سەپىرى خۇت دەكەيت لە ئائونەدا چى دەبىنەت؟ وتنى: ژىيەك دەبىنم، ژنە بەرەش پىستەكە وتنى بەلام من ژىيەكى بەرەشپىست ئەبىنەم. ئەمە ئىمەن سەپىستە كەنتر جيادەكانەوە. ئەمچارە رووبانكىدە مامۆستا پیاوه كە وا بەگەرمە لە قىسە وباسە كەدا بەشدارىوو: ئەي جەناباتان لە ئائونەدا چى دەبىنەت؟ وەلەمە ئەپەن دايەوە: من مەرۇققىك دېبىنم!»

ئەمە دەرىدەخات كە بەلائى ژنە سېپىيىستەكەوە بەرەش بۇون دىيارنىيە لە بەرئەوەي بەرەش نىيە بەلام سەپىرى ئەوەيە كە پیاوه كە نەك وەكۈو پیاوا لە بەرامبەر زىندا بەلكۈو خۇي وەكۈو مەرۇققىك دەبىنەت. لېرەوە ئەتوانىن ئەوە بلىيەن كە مادام پیاوا خۇي وەكۈو مەرۇق چاوا لىيکات و مافى ئەوي دىكە بە كەرددەوە و بەرەسمى نەناسىت ئەوا سىستەمى پیاوسالارى خۇي وە بەرەمە دېننەتەوە و بەو پېيەش گەيشتن بە كۆمەلگا يەكى خاوهەن ديموکراسى و ئازادى و بەرابەرى دىۋار دەبىتەوە.

گەفتىكى دىكە ئەوەيە كە لەوهەا كۆمەلگا يەكىدا تەنانەت بەشىك لە كورانىش ھەر بەشۇنىپىنى باوكە كانياندا دەبرۇن! ئامارە كان لە ولاتى سوېد وَا نېشان ئەدەن كە ۲۷٪ كورانى تەمەن ۱۸-۱۶ سال كەتىپ ناخوښىنەوە. ئەم بىزەيە بۇ كچان تەنھا ۶٪ ھ. لەم چە شىنە ئامارانە لە كوردىستان نىيە بەلام لە وەنچىت وەزعە كە لېرە باشتىتەت. كاتىك كە وشىيارى سەبارەت بەم لايەنە جۇراوجۇرانە كۆمەلگا نەبوو، ھەرجەشىنە داخوازىيەكى ژنان وەكۈو مەترسىيەك لەلايەن پیاوانەوە وەرددەگىرىت.

ھېنديك ياساي نەنۇسراوى ساكار ھەن كە پیاوان پېوهى نۇوساون و سەرسەختى لەسەر ئەم ياسايانە زىيانبارن بۇ خۇيىمان و بۇ كۆمەلگا كەشمان: - ھېچ شتىك نەكەيت كە ژنانەبىت! - ھەموو ھەلس و كەوتىكت پیاوانەبىت! - رىسکى گەورە كەردن پیاوانەيە! (بەپىي ئامار ھاوبىنى سالى ۲۰۰۱ لە سوېد ۶۰ كەس لە ئاودا خنكاون كە ۵۷ كەسيان پیاوا بۇون)- . . .

هەلبەت ئىمەى پىاو پىمان وانەبىت كە ژنان لەم بوارانەدا بىگوناھو فرىشتەن! لەم رۆزانەدا بابەتىكم لە يەكىك لەرۆزىنامەكاندا بەرجاواكەوت كە تىپدا خىللانخانىمىك گلەبى دەكەت لە بەشدار نەبۇونى ژنان لەكاروبارەكانى دەستەو گرووبە كۆمەلایەتىيەكاندا و ئەلىت: «ئەوا ئىستا بەدلنىايەو خودى ژنە بۇوهتە هوکارى سەرەكى و هېيشتا ئەو جورئەتەى لەخۇيدا نەچاندۇوە بىيىتە رىچكەشكىن و ئەو ونە باوه بىسەلمىن كە ئەوانىش دەتوانن **هاوشانى پىاوان رە وەت بىكەن»!** لەلايەكى ترەوە لەم هەفتانەى راپردوودا لە ھەولىر كونفرانسىك گىراوا كە «بىللى ژن لە دابىنكردى ئاشتىدا» يەكىك بۇوە لە تەوهەر سەرەكىيەكانى. لىرەدا دوو سەرنجەم:

يەكەم، ئەو خانىمە باس لەوەدەكەت كە ژنانىش دەتوانن **هاوشانى پىاوان رەوت بىكەن**، لە راستىدا نۇرمىبۇونى پىاوان دەچەسپىننەت. زمانو فەرھەنگ لەم بوارەدا زۆر گىرىنگە. لە دەستتۈرى ولاتى چىندا نۇوسراوه: «**ژنان بىيىستە** هەمان مافيان هەبىت كە پىاوان **ھەيانە؟** ئەمەش **ھەمان بۆچۈونە**. دەبوو بنووسرىت ژنانو پىاوان بىيىستە مافى يەكسانىيان **ھەبىت**. نۇرم دەبىن مروف بىت نەك ژن يان پىاوان دووهەم باسى رۆلى ژن لە دابىنكردى ئاشتىدا ئەو پەپامەى بىتى كە گوایە ژنان شەرىان دروستكىدووە و **ھەر ئەوانىشىن كە دەبىت بۇلىان** **ھەبىت لەدابىنكردى ئاشتىدا**. پىمۇايە ئەو خانىمانە - **ھەرەھا ئەو پىاوان بەرىزانەش** - كەبەشدارى ئەو كونفرانسەبۇون، دەبىو داوابكەن بەمەبەستى دابىنكردى ئاشتى و ئارامى و بۇ نەھېشتنى شەرىنگا خۆشىكەن بۆئەوەي ژنان دەسەلەتىكى زياتريان بۇ پەرەخسىت لە بوارى سىاسىي و ئابورى و كۆمەلایەتىدا. **ھەرەھا دەبىو بلىن ئەي بۇ لەدەستپىكەن** پىنەكراوه!

نەبۇونى ژنان لەدەسەلەتى سىياسىدا بىگومان نىشانەى رەچاونەكىدى مافۇ رۆلى نیوهى ئەندامانى كۆمەلگاپە. بەلام ئەبىن ئەوەش بىانىن كە **ھەبۇونى ژنان** لەدەسەلات و لەپۇستى بالاى سىياسىدا يەكسان نىيە لەگەل كۆمەلگاپە بەرابردا. لەكاتىكىدا كە سوپىد بەو **ھەمۇ پېشىكەوتەوە** لەبارى سىاسىي و كۆمەلایەتىيەوە و بۇنى رېزەي زياتر لە 45% ژنان لە پارلەماندا هېشىتا سەرەكەۋەزىرانى ژنى بەخۇيەوە نەديووه. بەلام ولاتانى وەكۈو تۈركىا، فيلىپىن، پاكسستان و بەنگلادىش سەرەك وەزىرى ژنيان **ھەبۇوه**. لەم ولاتانە ژنان لەبارودوخىتكى دىۋاردا دەزىن و بەتايىھەت لە پاكسستان و بەنگلادىش نزىكەي گەورەتىن رېزەي كوشتنى ژنان بەناوى نامووسو بەبيانووى دىكەوە.

ھەلبەت زۆر جار ئەو پىاوانەى رىنگا بەخوشكەو هاوسەرەكەيان نادەن لە هېچ بوارىكدا چالاکىن، بە ژنانى **ھەلسۇوراۋ ئەلین** جائەگەر كەچەكەم يان ژنەكەم وەكۈو تو و فلان خانم زىزەك بوايە وەللا هېچ مانىعى نەدەبۈوم! ئەو كەسەي كەھىن تايىھەنەن دىيە بەرەستە كانى تىكەل كەنلىكىدا كارى كاتگۇ زۆر چۈرىپىرى وەزىرى دەرەبۇون لەگەل دايىكايەتى و **ھاوسەرەتى** بۇوە. ديازە هاوسەرەكەي پىش مندالبۇون و پاشانىش لە بەخىوکردى دوومندالەكەياندا يارمەتى زۆرى ئەدا. ئاننا لىيند جارىكىان گىرايەوە وتنى لە كۆبۈونەوەي وەزىرانى دەرەوەي ولاتانى ئەورۇپا بۇوين لە پورتوكال و **ھەرخۆمان** بۇون لەزۇورىكدا و تەنانەت راۋىڭكارەكانىشىمان بۇيان نەبۇو يىنە ناو كۆبۈونەوەكەوە. لە ناكاۋ تەلەفۇونەكەم زەنگى لىدا و **ھەلبەت وەللىم** دايەوە؛ كورەكەم بۇو دەپەويىت بىزانىت ئايا بۇي **ھەبىت لەگەل** **ھاورىكەي** بىن و سەيرى فىلمىك بىكەن!

من وەلەمى كورەكەم دايەوە پاشان گىرامەوە بۇ وەزىرەكان و ئەوانىش دەستيان كردىبە بىكەن. ئىمەى پىاو هەتا زۆرتر لە بەخىوکردى مندالە كانماناندا بەشدارى بىكەين زياتر چىز لە ژيان و لەگەرما و خۆشەويىتى مندال وەردهگىن و زياتر لە ژيانى پىلە هەست و ئەوبىنى

مرؤقايەتى نزىكئەبىنەوە. ھاوسەرەكانىشمان مىھرو خۆشەۋىستىيەكى زىاترمان پىندەبەخشن.

لە كۆتايدا دەبىن بلىم تىپەرىبۈون لە كۆمەلگاى پىاوسالارەوە بۇ كۆمەلگاىيەكى يەكسان سەفەرنىڭى دوورودىززە. بە درېزايى سەفەرەكەو بەتايمىت لە كاتىگەيشتن بە منزىدا ژنان بەومافانەدەگەن كە لىيانئەستىندرابە و يان ھەر نەيانبۈوه. پىاوان بەپىچەوانە ھەمۇو ئەمافانەي كە ھەيانبۈوه بۇيان دەمىنېتەوە، سەرباقى ئەوهش مەندالى گەش و تەندروست، ھاوسەرنىڭى خۆشەۋىستو باوهشى گەرمى خىزان، ژيانىتكى ئارامو بەھمالەو كۆمەلگاىيەكى بەختەوەر چاوهەروانىانە. دەبا ئىمەتىدەرمانبن! وەك ھەميشه پشت و پەناو دايىكە خوشكەو كەچ و ھاوسەر و ھاوريمان بن!

ئاخەر ئەگەر ئىوهى ژن نەبن، نەكور ھەيە، نەپىاو ھەيە و نەكۆمەلگەي پىاوسالار! سپاس!